

Styrdokument för krisberedskap 2016 - 2019

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Styrdokument för krisberedskap	Riktlinjer	2016-02-15	Kommunstyrelsen
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Säkerhetsansvarig	1		2019-12-31
Dokumentinformation			
Dokumentet gäller för			

Inledning

Kommunöverenskommelse reglerar kommunernas ersättning för de uppgifter kommunerna har enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Överenskommelsen preciserar vidare statens förväntningar på hur uppgifterna ska genomföras i form av målbeskrivningar och riktlinjer för hur verksamhet och ersättning ska följas upp.

Kommunernas uppgifter framgår av kap. 2 och 3 i LEH. Statens förväntningar på kommunernas arbete med att utföra uppgifterna i LEH förtydligas i form av mål.

Kommunernas ansvar

Det är kommunfullmäktige som ska fastställa mål och riktlinjer för kommunens arbete med krisberedskap.

Kommunen ansvarar för att genomföra uppgifterna enligt LEH och för att den statliga ersättningen som utgår för dessa uppgifter används i enlighet med de villkor som gäller för användningen av ersättningen. Kommunen ska följa upp den egna verksamheten samt rapportera till länsstyrelsen om de åtgärder som vidtagits och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen.

Inför varje ny mandatperiod ska därför de mål som anges i kommunöverenskommelse ses över och vid behov utvecklas.

Syfte

Syftet med styrdokumentet är att beskriva det arbete som ska bedrivas i kommunen under mandatperioden 2015-2018. En beskrivning av hur kommunen ska arbeta för att reducera eller ta bort risker, samt effektivisera krisberedskapen, med målet att kontinuerligt kunna bedriva samhällsviktig verksamhet.

Syftet är vidare att beskriva hur kommunen avser att fullgöra de åtaganden som beskrivs i Överenskommelse om kommunernas krisberedskap

Mål för uppgifterna i lagen (Överenskommelse om kommunernas krisberedskap)

Genom målbeskrivningar preciseras statens förväntningar på hur uppgifterna ska genomföras för att uppnå syftet i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Uppgifterna som beskrivs i kap. 2 och 3 i LEH delas in i följande verksamheter:

1. risk- och sårbarhetsanalyser
2. planering
3. utbildning och övning
4. geografiskt områdesansvar
5. rapportering
6. höjd beredskap

Avgränsning

Styrdokumentet har uteslutande koppling till uppgifter enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och förhöjd beredskap. Fortsättningsvis i styrdokumentet benämns lagen med LEH.

1. Risk- och sårbarhetsanalyser

Kommunen har analysera vilka extraordinära händelser i framtid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet har värderats och sammanställts i en risk- och sårbarhetsanalys.

Processen för arbetet med krishantering är att (1) identifiera samhällsviktig verksamhet och (2) bedöma acceptabel avbrottsid består av tre steg där det sista steget, (3) planeringen för eventuella åtgärder ligger på verksamhet enligt ansvarsprinciperna.

Att identifiera samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden utgör en grundläggande del av arbetet med risk- och sårbarhets- analyserna (RSA) på lokal, regional och nationell nivå.

Mål för risk- och sårbarhetsanalyserna är att de ska:

- ge underlag för planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet,
- ge beslutsstöd för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- ge underlag för information om samhällets risker och sårbarheter till allmänheten samt
- bidra till att ge en bild över de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort som kan påverka kommunens verksamhet och samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område.

2. Planering

Nedan följer en beskrivning av de förbyggande åtgärder som skall genomföras under de kommande åren, utan inbördes ordning. Dessa åtgärder syftar till att reducera eller helt ta bort de risker och sårbarheter som delvis identifierats i kommunens existerande risk- och sårbarhetsanalys. Åtgärderna syftar även till att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet.

- Årsplan för kommunens säkerhetsarbete - där krishantering ingår som en del, fastställs årligen av kommunstyrelsen. Planerade aktiviteter för krishanteringsarbetet har sin utgångspunkt i "Överenskommelse om kommunernas krisberedskap" samt egna ambitioner utifrån policy och riktlinjer som är fastställda av kommunfullmäktige/kommunstyrelsen.
- Plan för extraordinära händelser 2016 – 2020. Kommunen har en fastställd plan för perioden 2012 – 2015. En ny plan för perioden 2016 – 2019 kommer att upprättas och fastställas av kommunfullmäktige våren 2016.
- Involvera GIS i krishanteringen, där kommunen skapar olika lager utifrån ett krisperspektiv tex genom att märka ut samhällsviktiga verksamheter och trygghetspunkter m.m.
- Upprätta trygghetspunkter med reservkraft - Kommunen saknar en beredskap för vilka fastigheter som ska/kan användas till "trygghetspunkter". Vid ett elavbrott har den kommunala fastigheten ström under en begränsad tid men om en störning skulle uppstå på grund av ett läckage så står alla fastigheter utan värme och varmvatten. Vilket gör

det enklare att planera vilka fastigheter som kan användas men ett avbrott kan även bero på strömbavbrott och då kan kommunen bara leverera värme och ström i vissa fastigheter i 6 timmar.

- Kommunal ledningsplats skall genom medel och rekommendation från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) förbättras. Resterande belopp budgeteras från kommunen, inte från ersättningen.
- Skapa och implementera plan för klimatanpassning - När plan för klimatanpassning väl är antagen av kommunfullmäktige ska de identifierade verksamheterna påbörja sitt arbete utifrån planen. Vilket i stort handlar om att identifiera sina risker och planera för förebyggande åtgärder för dessa risker. Kommunens skyfallsmodell ska användas i; Beredskapsplanering, Framtagande av ytavrinningsplan, Grönstrukturanalys samt Planering av framtida exploatering.
- Drivmedelsförsörjning till prioriterade användare - Kommunen saknar i dagsläget en plan för hur vi ska prioritera under ett avbrott/brist. Inga avtal finns för säker leverans, av något slag, och ingen plan för hur vi ska praktiskt bära oss åt för att tanka de samhällsviktiga verksamheternas resurser. Detta bör ses över under kommande år.
- Dricksvattenförsörjning till prioriterade användare – I samverkan med kommunens vattenbolag ska en beredskapsplan för dricksvattenförsörjning till samhällsviktiga verksamheter tas fram.
- Informationsspridning till invånare, vilket kan komma att ske genom en informationskampanj men även genom en förbättrad information på kommunens hemsida enligt rekommendationer och vägledning från MSB.
- Implementera UMS; kommunen köpte 2015 in ett massalarmeringssystem för att kunna varna/informera invånarna vid en skarp situation.
- Kurser/konferenser

3. Utbildning och övning

Kommunen ansvarar för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. Som ett stöd i det arbetet har kommunen en ”Utbildnings- och övningsplan för krisledningsorganisation 2012 – 2015”. Utbildnings- och övningsplanen är fastställd av kommunstyrelsen. Under 2016 kommer kommunen att göra en ny utbildnings- och övningsplan som kommunen sedan ska öva utefter.

4. Geografiskt områdesansvar

Kommuner ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

1. olika aktörer inom kommunens geografiska område samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,

2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas och
3. informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Ovanstående samverkan och samordning genomförs i det ”Lokala rådet för krishantering och skydd mot olyckor”

Rådets verksamhet i förberedelsefasen ska inriktas mot att:

- Delge resultat av riskanalyser
- Ge kännedom om handlingsplaner
- Skapa förutsättningar för samverkan i krisledning
- Skapa förutsättningar för informationssamverkan

Under en kris kan rådet:

- Utgöra plattform för samverkan, samordning och stöd
- Sammanställa en samlad lägesrapport avseende situationen i kommunen

Efter en kris har rådet en viktig roll för att:

- Sammanfatta och utvärdera händelsen
- Tillvara ta erfarenheter
- Rapportera om händelsen till myndighet

I det lokala rådet för krisberedskap och skydd mot olyckor ingår följande organisationer:

- Piteå kommun
- Piteå älvdals sjukhus
- Polisområde Piteå älvdal
- Svenska Kyrkan
- SCA Packaging
- Smurfit Kappa

Kommunen ansvarar för att underrätta Länsstyrelsen Norrbotten om rådets verksamhet. Länsstyrelsen ansvarar för samordning på den regionala nivån.

Möten

Rådet träffas två gånger per år, en gång på hösten och en gång på våren. Kommunen är sammankallande för mötet och står för program, lokal och ordförandeskap om inte annat beslutas av rådet¹.

5. Rapportering

Kommunen har en skyldighet att fortlöpande rapportera till länsstyrelsen vid inträffade händelser som avviker från det normala samt årligen genomföra den uppföljning som MSB efterfrågar enligt MSBFS 2015:5.

---

¹ Styrdokument; Lokalt råd för krisberedskap och skydd mot olyckor

Målet för kommunens arbete med rapportering är att:

- Kommunen ska ha förmågan att ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik som tillämpas nationellt för ledning och samverkan i kris samt att
- Kommunen ska ha förmåga att ge länsstyrelsen en samlad rapport om risker och sårbarheter i kommunen och om de lokala krisberedskapsaktörernas förberedelser inför en extraordinär händelse. Vidare ska kommunen ha förmågan att ge länsstyrelsen en samlad rapport om läget i kommunen vid en extraordinär händelse.

6. Höjd beredskap

I avvaktan på statsmakternas direktiv om kommunernas förberedelser för höjd beredskap, görs bedömningen att kommunen har en grundläggande förmåga till civilt försvar genom arbetet för att hantera extraordinära händelser i fredstid.

Kommunens arbete med höjd beredskap i dagsläget är att:

- Säkerställa att VMA (Viktigt meddelande till allmänheten) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändarna underhålls och testas fyra gånger per år samt
- Genom information och utbildning säkerställa att krisledningen inom kommunen har grundläggande kunskaper om kommunens uppgifter vid höjd beredskap.

Ekonomi

Ersättningen enligt kommunöverenskommelse utgöra ett komplement till kommunens egen finansiering av arbete med krisberedskap.

Ersättningen för 2015 var 930 051 kr. Ersättningen räknas upp årligen med konsumentprisindex (KPI). De fördelningsprinciper som baseras på invånarantal ska utgå från invånarantalet den 1 november året före utbetalningsåret. Ersättningen betalas ut senast den 30 juni respektive år.

Redovisning av den statliga ersättningen

Grundbelopp

Grundbeloppet ska bekosta del av funktion för samordning av kommunens uppgifter i krisberedskapssystemet

Verksamhetsersättning

Ersättning för genomförande av planering, risk- och sårbarhetsanalyser, övning m.m.

Ersättning för utomhusvarning

Ersättning ska användas för att finansiera kostnader för drift och underhåll samt för att genomföra kvartalsvisa tester av utrustningen.

Samverkansersättning

Kommunen får en årlig ersättning för att stimulera samverkan med andra aktörer. Ersättningen ska användas för att uppnå följande mål:

- Geografiskt områdesansvar
  - Kommunens förberedelser inför en extraordinär händelse ska ske i samverkan med andra aktörer utanför det egna geografiska området.
- Utbildning och övning

- Kommunen ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.
- Rapportering
  - Kommunen ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel (kap. 2 i LEH) och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen.
  - Kommunen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder.

Budget och redovisning

Kommunen budgeterar och redovisar till länsstyrelsen hur den statliga ekonomiska ersättningen använts enligt överenskommelsen. Av redovisningen ska framgå vilka kostnader som är hänförliga till respektive ersättning.

Att spara 10 % av ersättningen till kommande år i syfte att genomföra åtgärder inom ramen för kommunöverenskommelsen är möjligt, så länge det finns en dokumenterad plan för hur de medel som sparas ska användas. Beslut om sparande och till vad får endast fattas av kommunchef/säkerhetschef.